

ÜNİTE I

SOSYOLOJİYE GİRİŞ

SOSYOLOJİ (Toplum Bilimi)

Auguste COMTE - FRANSA(1798 / 1857)

“Socius” Birliktelik-Birlikte oluş (Latince)

“Logos” Bilgi (Yunanca)

-Sosyoloji: Toplumu inceleyen bilim dalıdır.

SOSYOLOJİNİN NİTELİKLERİ

1)Nesneldir.

2)Olgusaldır.

3)Nedensellik vardır.

4)Konular sınırlandırılır.

5)Toplumsal olayların bütünlüğü vardır.

6)Toplumsal olaylar değişebilir

7)Genelleyicidir.

SOSYOLOJİNİN ÖZELLİKLERİ:

1. Sosyoloji normatif (kural koyan) bir bilim değildir.
- 2.En iyi toplum şeklinin ne olduğunu araştırmaz

- 3.Sosyoloji var olanı olduğu gibi inceleyen olgusal bir bilimdir.

TOPLUMSAL OLGU & OLAY

1.TOPLUMSAL OLGU:

Belli bir toplumsal deęiřimi deęil, genel olanı ifade eder.

Örn; Evlilik, Savaş

2.TOPLUMSAL OLAY:

Belli bir toplumsal deęiřimi ifade eder.

Örn; Ali ile Ayře'nin evlenmesi, Kurtuluř Savařı

TOPLUM:

1)Belli bir toprak parçasına yerleşmiş olan,

2)Birlikte yaşama isteğini taşıyan,

This is a highly detailed and colorful map of Turkey, designed to be both informative and visually appealing. It covers the entire country and extends into neighboring regions like Georgia, Armenia, and Iraq. The map is characterized by its vibrant colors and numerous small illustrations that represent various aspects of Turkish geography, history, and culture. Key features include:

- Geographical Labels:** The Black Sea is labeled 'KARADENİZ' and 'Black Sea'. The Aegean Sea is labeled 'EGE DENİZİ' and 'Aegean Sea'. The Mediterranean Sea is labeled 'AKDENİZ' and 'Mediterranean Sea'.
- Major Cities:** Istanbul, Ankara, Izmir, Bursa, Antalya, and many others are prominently labeled.
- Historical Sites:** Numerous historical landmarks are depicted, such as the Hagia Sophia in Istanbul, the Colosseum in Ephesus, and the Great Pyramids in Giza (though the latter is outside Turkey, it might be a mistake in the original image or a reference to a similar site). Other sites include the Trojan Horse, the Temple of Apollo in Delphi, and the Mausoleum at Halicarnassus.
- Cultural Icons:** The map includes many small icons representing different aspects of Turkish culture, such as the Turkish flag, the Turkish coffee pot (doppia), the Turkish dagger (khanjar), and various traditional Turkish dishes.
- Transportation:** The map shows a network of roads, rivers, and railways, indicating the country's infrastructure.
- Regional Details:** The map is divided into regions, each with its own set of icons and labels. For example, the Black Sea region is shown with icons of fish and seafood, while the Aegean region is shown with icons of olive oil and olives.

The map is a comprehensive overview of Turkey, providing a wealth of information in a visually engaging format. It is a valuable resource for anyone interested in the country's geography, history, and culture.

4)Uzun süre birlikte yaşayan bireylerin oluşturduğu bütündür.

Kurum ve Kuruluş

1-Kurum

Nesiller boyu devam eden, kalıcı nitelik kazanan, davranış kalıplarını ifade eder.

Örn; Eğitim

2-Kuruluş

Kurumların sosyal hayattaki somut görünümleridir.

Örn; ODTÜ, Boğaziçi Üniversitesi

TOPLUMSAL GRUP:

Ortak amaçları gerçekleştirmek için belli kurallara göre kurulan insan topluluklardır.

rn: Aile, Devlet, Dernek...vs.

ÖZELLİKLERİ:

1)Her toplumsal grubun kendine göre bir amacı vardır.

2)Grupta herkesin bir statüsü ve rolü vardır.

3)Ortak amaçlar sağlanınca veya grubun var olma sebebi ortadan kalkınca grup dağılır.

4)Grupların normları vardır ve yazılı olmak zorunda değildir.

GRUP ÇEŞİTLERİ

A)GRUP SAYISINA GÖRE:

1)GEÇİCİ GRUPLAR:

2)SÜREKLİ GRUPLAR:

B) GRUBUN NUFUSUNA GÖRE

1) KÜÇÜK TOPLUMSAL GRUPLAR:

2) BÜYÜK TOPLUMSAL GRUPLAR:

C)TOPLUMSAL İLİŞKİ TİPİNE GÖRE:

1)BİRİNCİL GRUPLAR: (RESMİ OLMAYAN GRUPLAR)

2) İKİNCİL GRUPLAR: (RESMİ GRUPLAR)

A)GRUP SAYISINA GÖRE:

1)GEÇİCİ GRUPLAR:

- Kısa Süreli bir araya gelirler.
- İş bitince dağılırlar.

Örnek: İnşaattaki işçiler, Kamp yapan izciler

2)SÜREKLİ GRUPLAR:

-Grubun süresi bireylerin yaşamlarında daha uzundur.

Örnek: Aile, köy

B) GRUBUN NUFUSUNA GÖRE

1) KÜÇÜK TOPLUMSAL GRUPLAR:

-Üye sayısı sınırlıdır. -Üyeleri yüz yüze ilişki halindedir.

Örn: Aile, Arkadaş

2) BÜYÜK TOPLUMSAL GRUPLAR

-Üye sayısı fazladır.

-İlişkiler sınırlı ve resmidir.

Örn: Kent, Millet

C)TOPLUMSAL İLİŞKİ TİPİNE GÖRE:

1.BİRİNCİL GRUPLAR: (RESMİ OLMAYAN GRUPLAR)

Aile , arkadaş , komşu ilişkileri.

2) İKİNCİL GRUPLAR: (RESMİ GRUPLAR)

-İlişkiler yasalara dayanır.

-Dernek ve kuruluşlar, sendikalar.

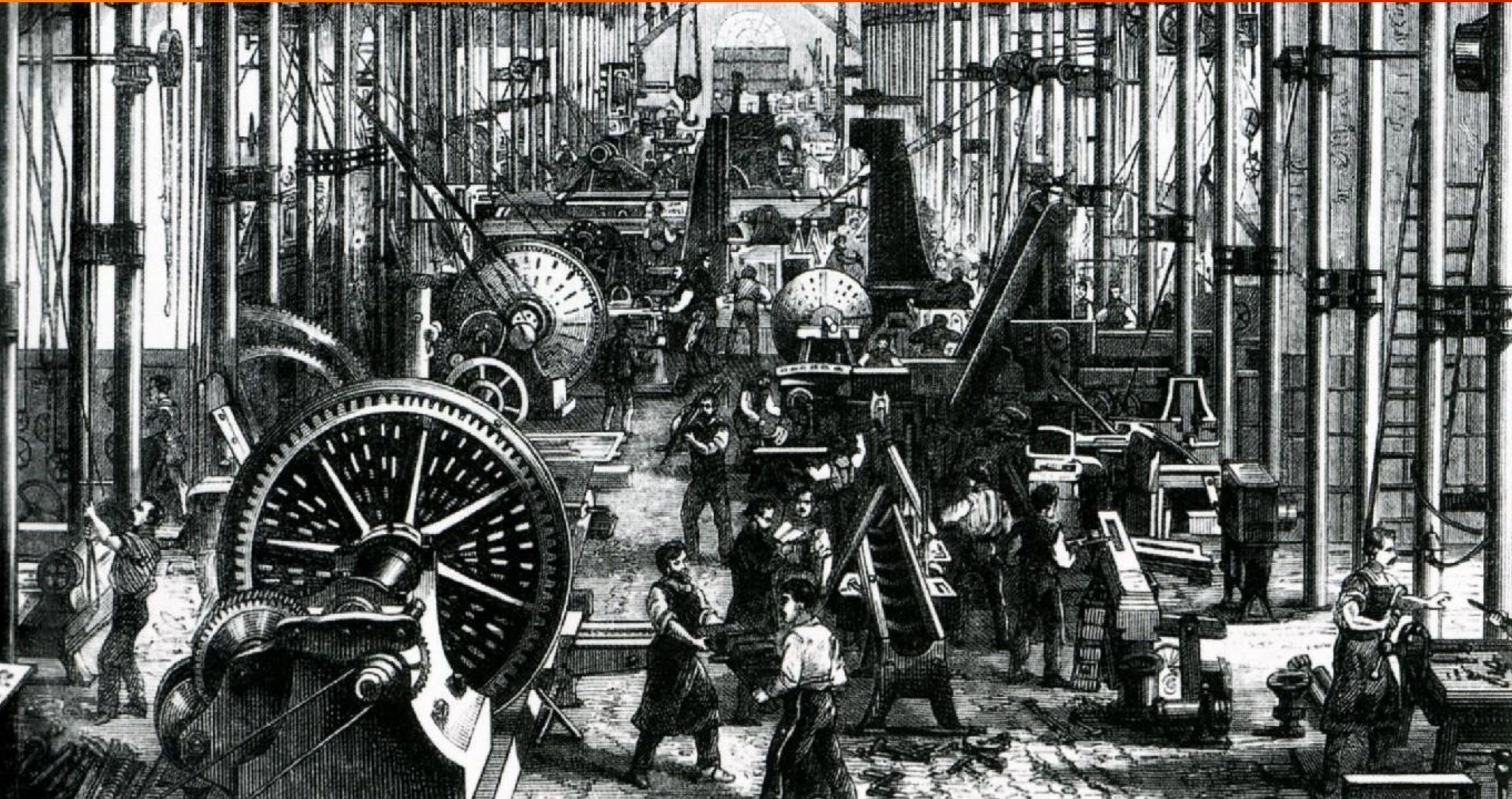
SOSYOLOJİNİN DOĞUŞUNDA ETKİLİ OLAN OLAYLAR

1-1789 Fransız devrimi

2-Sanayi devrimi

SOSYOLOJİNİN DOĞUŞUNA KATKIDA BULUNAN SOSYOLOGLAR

1-Auguste COMTE - FRANSA(1798 / 1857)

2-Emile DURKHEİM - ALMANYA(1858 / 1917)

3-Max WEBER - ALMANYA(1864 / 1920)

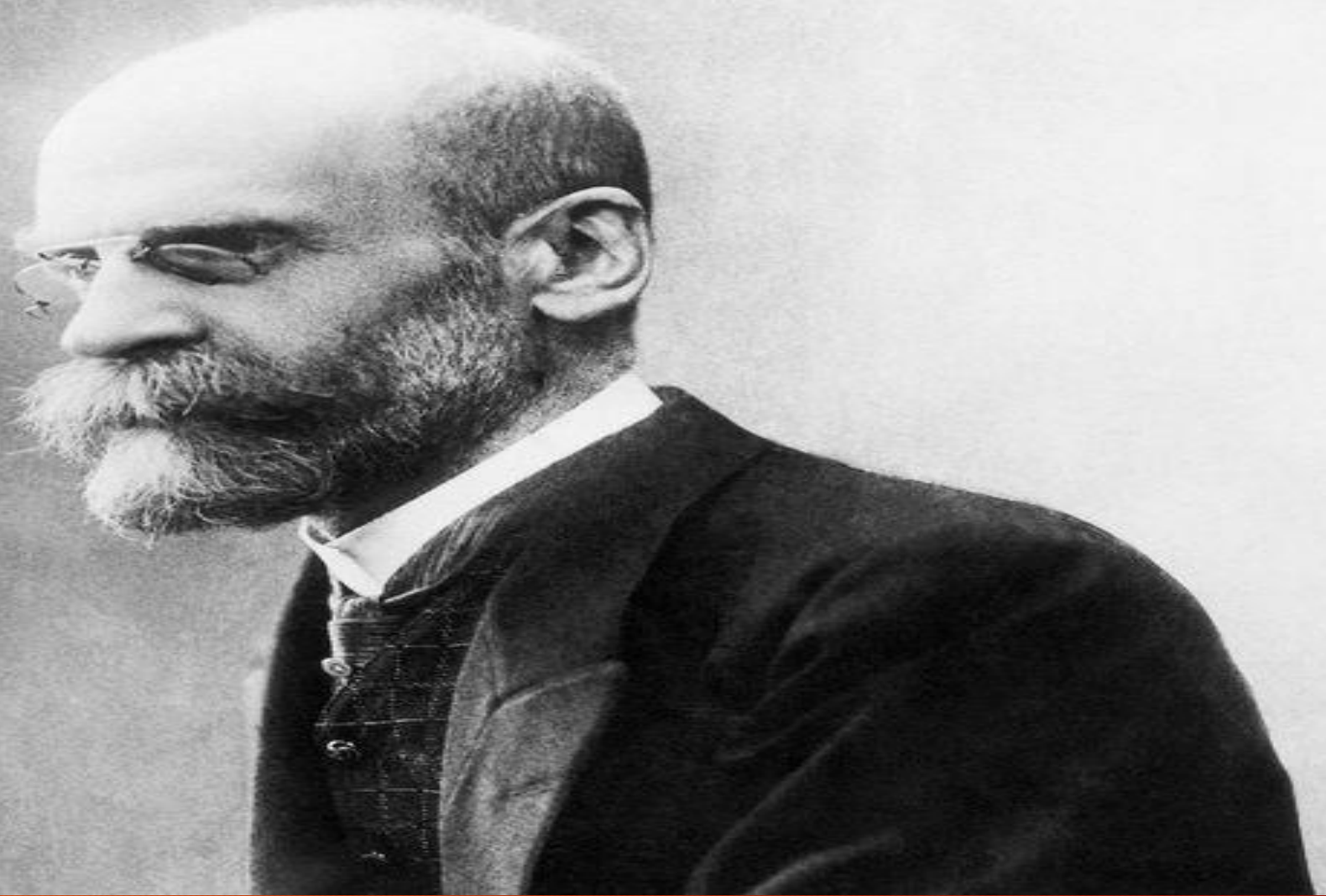
4-Karl MARX - ALMANYA(1818 / 1883)

1-Auguste COMTE - FRANSA(1798 / 1857)

Sosyolojinin kurucusudur.

2-Emile DURKHEIM - ALMANYA(1858 / 1917)

Sanayi toplumunun sorunlarına yönelmiştir.

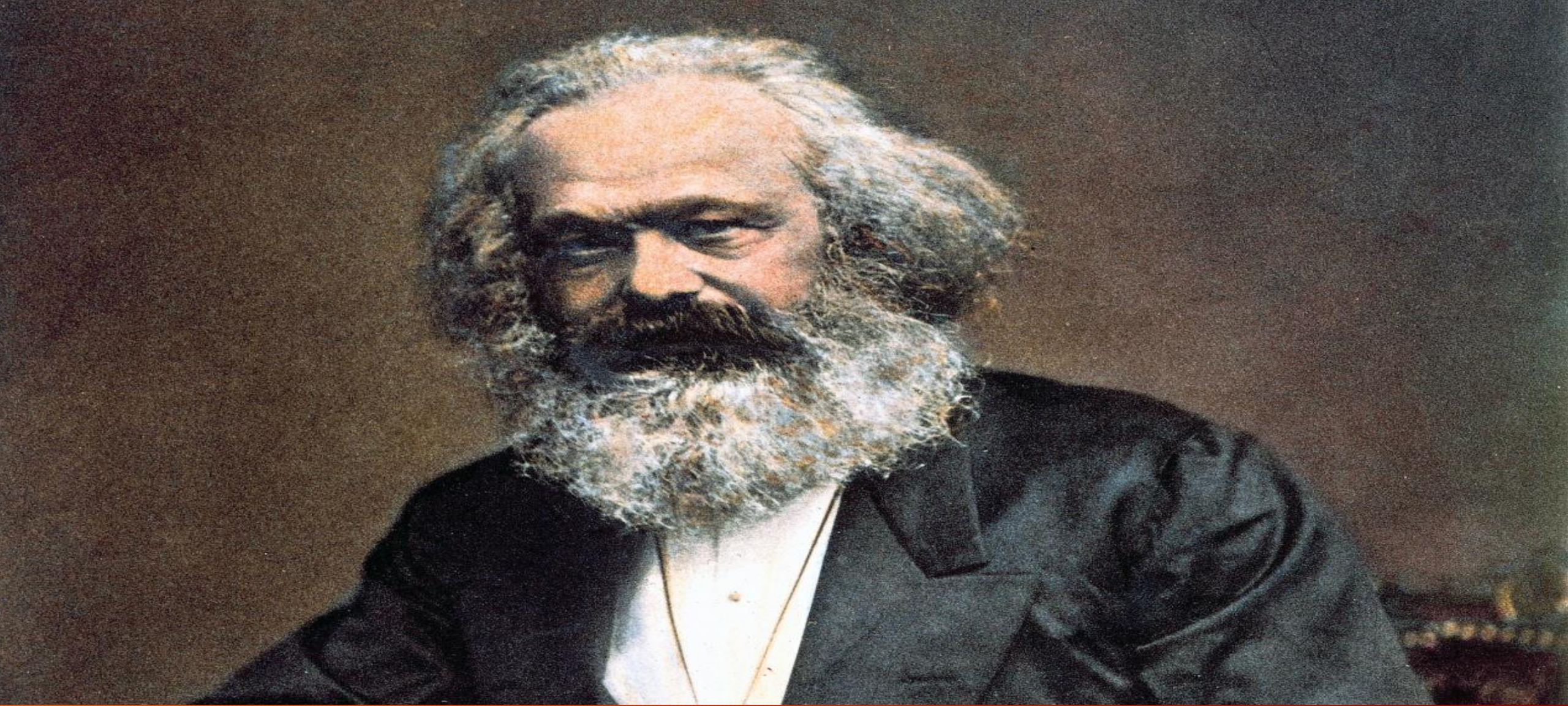
İş bölümü, uzmanlaşma gibi olgular üzerinde durmuştur.

3-Max WEBER - ALMANYA(1864 / 1920)

Sosyal olguları açıklarken inanç, ve kültürel farklılıkları dikkate almıştır.

4-Karl MARX - ALMANYA(1818 / 1883)

Tarih, iki temel sınıfın çatışmasına sahne olan bir süreçtir.

a-İlk Çağ / Köle - Efendi

2-Orta Çağ / Feodal bey - Serf

Proletarya Nedir?

KEH KEH
ŞUNU ARANIZDA
BÖLÜŞÜN...

SOSYOLOJİDE KULLANILAN BİLİMSEL YÖNTEMLER

A)TÜMDENGELİM:

B)TÜMEVARIM:

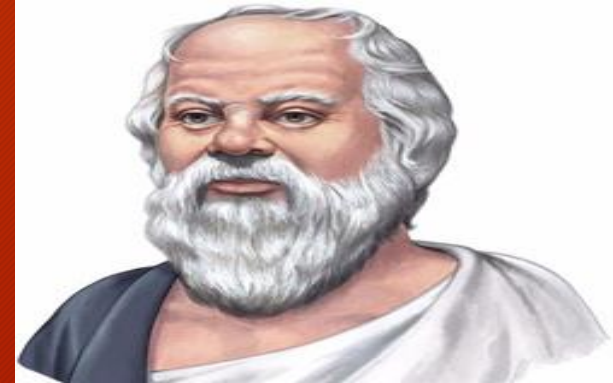
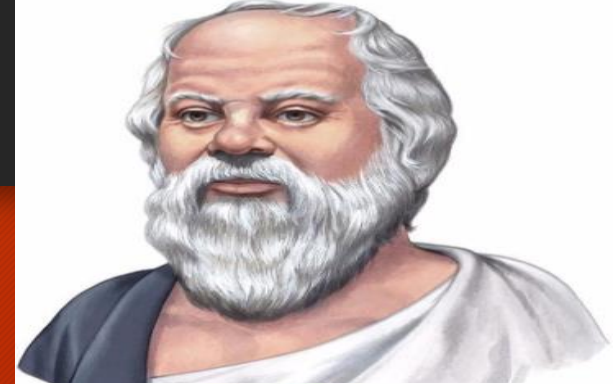
C)ANALOGİ(BENZEŞİM):

A)TÜMDENGELİM: Genelden özele yapılan akıl yürütme

Bütün insanlar ölümlüdür

Sokrates bir insandır

O halde, Sokrates ölümlüdür.

B)TÜMEVARIM:

Özelden genele yapılan akıl yürütme

Gözlemlediğim 1. filin hortumu vardı.

Gözlemlediğim 2. filin hortumu vardı.

Gözlemlediğim 3. filin hortumu vardı.

...

Gözlemlediğim n. filin hortumu vardı.

O halde, bütün fillerin hortumu vardır

C) ANALOJİ(BENZEŞİM):

İtalya'nın 3 tarafı denizlerle çevrilidir ve balıkçılık gelişmiştir.

Türkiye'nin de 3 tarafı denizlerle çevrilidir

O halde Türkiye balıkçılık gelişmiştir.

SOSYOLOJİDE VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

1) ANKET:

2) MONOGRAFİ:

3) SOSYOMETRİ:

4) OLAY İNCELEMESİ:

5) GÖRÜŞME:

6) İSTATİSTİK:

1) ANKET:

-Soru kâğıdı yoluyla sorulara cevap ister.

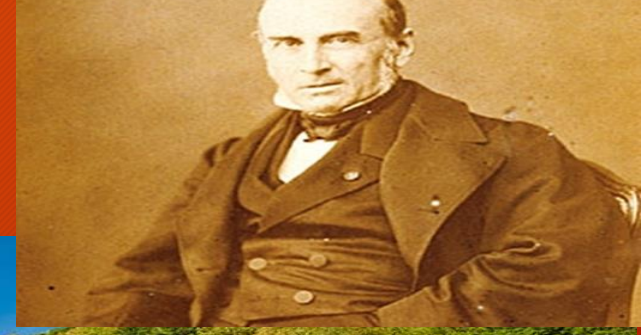

-Grubu temsil edecek örnekler grubuna Örneklem denir.

-Evren ise grubun tümüdür.

2) MONOGRAFİ: LE PLAY (1806 / 1882)

-Küçük grupların genel olarak incelenmesidir.

-Örn: Köy monografisi köyün her türlü özelliklerini ortaya koyar.

3)SOSYOMETRİ: MORENO (1889 / 1974)

-Bir grubun birbirine beslediği olumlu veya olumsuz davranışları ölçer.

4)OLAY İNCELEMESİ:

Belli olay üzerinde derinlemesine inceleme yapılmasıdır.

5)GÖRÜŞME:

Yüz yüze sözlü yapılır.

Bu teknik bir anlamda sözlü ankettir.

6) İSTATİSTİK:

-Elde edilen verilerin sayısal olarak ifade edilmesidir.

SOSYOLOJİNİN DİĞER BİLİMLERLE İLŞKİSİ

1.SOSYOLOJİ-PSİKOLOJİ:

2.SOSYOLOJİ-ANTROPOLOJİ:

3.SOSYOLOJİ-HUKUK:

4.SOSYOLOJİ-EKONOMİ:

5.SOSYOLOJİ-SİYASET BİLİMİ:

6.SOSYOLOJİ-COĞRAFYA:

7.SOSYOLOJİ-TARİH:

Psikoloji

2.SOSYOLOJİ-ANTROPOLOJİ:

3.SOSYOLOJİ-HUKUK:

4.SOSYOLOJİ-EKONOMİ:

5.SOSYOLOJİ-SİYASET BİLİMİ:

6.SOSYOLOJİ-COĞRAFYA:

7.SOSYOLOJİ-TARİH:

